

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 41.

V Ptujju v nedeljo dne 10. oktobra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

Ofenziva na zapadu vstavljena. — Velike angleško-francoske izgube. — 295.405 m² ruske zemlje zasedene. — Septembra čez 117.000 Rusov vjetih. — Bolgarska pred vojno. — Grška in Rumunska še neodločeni.

Boji stoje za nas in naše zaveznike povsod. Na največje zanimanje pa povzroča zdaj Balkan, ki vstopa nakrat v svetovno vojno. Bolgarska je mobilizirala in se je odločila, vzeti Srbiji tisto, kar ji je ta pred par leti oplenila. Tudi tega so podali Rusi, Angleži in Francozi Bolgarski ultimatum in ji bodo bržkone napovedali vojno. Brez ozira na nevtralnost Grčije, kakrški bodo čete v Saloniku. Ni še jasno, ali jim bode Grčija pridružila ali ne; gotovo je, da je grški kralj proti temu, medtem ko se ministri Venizelos za to zavzema. Tudi Rumunska je doslej popolnoma nevtralna ostala. V par dneh boživali bodemo velevažne dogodke na Balkanu, ki bodo odločilnega pomena za vso svetovno vojno!

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 2. oktobra. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Boji ob potoku Kormin so se nadaljevali. Nemške in avstro-ogrške čete vrgle so sovražnika iz vasi Czernisz, za katero se je v zadnjih dneh hudo borilo. Število včeraj poročanih vjetih zvišalo se je na 5.400. Naša konjenica, kakor navadno peš se boreča, ima na doseženih uspehih slavni delež.

Italijansko bojišče. Ob tirolski fronti vršili so se včeraj v splošnem le topovski boji. V pokrajini Sopra Cornelle slišalo se je v noči na 1. t. m. živahno streljanje pušk. Od naše strani se teh bojov niso nobene čete deležile. V Christallo-pokrajini bil je zvečer napad nekega alpskega oddelka hitro zavržen. Nato usodo našli so ob koroški fronti opetovarni napadi proti našim postojankam na Marburku in zapadni Bombaš-jarka (severno Pontafela). Na Primorskem ponehalo je bojno delovanje v prostoru severno Tolmina.

Včeraj zapričeti napad Italijanov proti tolminskemu mostiču izjalovil se je v našem ognju.

Južno-vzhodno bojišče. Ob Savini fronti pri izlivu Kolubare obstreljevale so naše baterije, odgovarjajoče sovražnemu artiljerijskemu ognju, uspešno srbske obrežne postojanke. Pri Gorazdi pognali smo neki 300 mož broječi črnogorski oddelek v beg. Vzhodno od Trebinja napravile so naše čete, podpirane od ognja obmejnih utrdb, pohod na črnogorsko ozemlje. Napadle so sovražne predstraže in uničile nekaj magacinov.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 2. oktobra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Angleži poskusili so danes ponoči pokrajino severno od Loosa v protinapadu nazaj vzeti. Poskus se je izjalovil pod težkimi, krvavimi izgubami sovražnika. Francoski napadi južno-zapadno Angresa, vzhodno Soucheza ter severno Neuville bili so odbiti. Število vjetih, ki so jih naše čete v angleško-francoskih napadih doslej napravile, narastlo je na 106 oficirjev in 3642 mož; strojni pušk smo zaplenili 26. V Champagni napadli so Francozi opoldne vzhodno Auberive v široki fronti. Napad se je ponesrečil. Le na eni točki vsilil je sovražnik v naše postojanke; v protinapadu smo vjeli 1 oficirja in 70 mož, ostali vsiljeni pa so padli. Francoski napadi severno Le Mesnil in severno-zapadno sur Tourbe bili so zavrženi. Skupno število vjetih in plena iz bojov severno od Arrasa in v Champagni doseglo je včeraj število 211 oficirjev, 10.721 mož in 35 strojnih pušk. Južno Laona smo s streljanjem prisilili neki sovražni letalni stroj, da pride doli; letalce smo vjeli. Nad Soissonsom padel je neki sovražni letalni stroj goreč na tla.

Vzhodno bojišče. Armada Hindenburga. Severno Postawy se vršijo ka-

valjerijski boji. Južno Larcz-jezera pri Stagli in vzhodno Wišnewa zavrtili smo ruske napade. Naše čete so včeraj pri Smorgonu 3 oficirje in 1100 mož vjele ter 3 strojne puške zaplenile.

Armada princa Leopolda bavarskega. Tudi tukaj ni sovražnik svojih napadov nadaljeval. Pred našo črto leži mnogo mrtvih sovražnikov.

Armada Linsingen. V naskoku vzeli smo sovražne postojanke pri Czerniscu. Vrgli smo sovražnika proti severu. Pustil je 1300 vjetih v naši roki. Na drugem kraju naše fronte smo zopet 1100 Rusov vjeli. Pri armadi generala Bothmar so Rusi v noči na 30. septembra zapadno Tarnopola poskusili predreti; poskus se je izjalovil popolnoma pod jako težkimi izgubami za nasprotnika. Le ena naših divizij je doslej 1168 Rusov pokopala; 400 do 500 Rusov pa leži še pred fronto. Zaplenili smo veliko število pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 3. oktobra. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Sovražnik izpraznil je včeraj, opešan od mnogih brezuspešnih in izgub polnih napadov, ki jih je prejšnji dan napravil, zapadni breg spodnjega potoka Kormina.

Italijansko bojišče. Včeraj pred začetkom dneva zbrali so se Italijani k velikemu napadu na severno-zapadni oddelek doberdobske visoke planote. Naša artiljerija pričela je streljati na napadalne čete in jih je večinoma razpršila. Tako je končalo sovražno podjetje s sunkom enega bataljona ob cesti Sdraussina-San Martino. Ta sunek in neki podobni proti opoldnevu pričeti napad bila sta zavržena. Istotako so se ponesrečili poskusi nasprotnika, napredovati vzhodno od Redipuglie. Gotova gibanja za sovražnikovo

Ruski 24 urni ultimatum na Bolgarijo.

K. B. Petersburg, 3. oktobra (P. T. A.) Ruski poslanik v Sofiji dobil je naročilo, da takoj ministerskemu predsedniku Radoslawowu sledečo noto izroči:

Dogodki, ki se sedaj v Bolgariji odigravajo, pričajo o končni odločitvi vlade kralja Ferdinanda, da položi usodo svoje dežele v roke Nemčije.

Navzočnost nemških in avstro-ogrskih oficirjev v vojnem ministerstvu in pri generalnih štabih armade, zbiranje čet v pokrajinah, ki se dotikajo Srbije in dalekosežna financijelna podpora, ki jo je kabinet v Sofiji od strani naših sovražnikov sprejel, ne pripustijo nobenega dvoma več o cilju sedanjih vojaških priprav bolgarske vlade.

Vesilese entente, ki se brigajo za uresničenje stremljenj bolgarskega naroda, so opozarjali Radoslawowa opetovano, da bojejo smatrale vsako Srbom sovražno dejanje kakor proti njim samim obrnjeno. Od načelnika bolgarskega kabineta kot odgovor na ta svarila oddana obvestila so z dejstvi zavrjnena.

Zastopnik Rusije, ki je zvezana z Bolgarijo z neminljivim spominom na bolgarsko osvoboditev od turškega jarma, ne more odobravati s svojo navzočnostjo priprave za bratomorski napad na slovanski narod in na zaveznika. Ruski poslanik dobil je valed tega naročilo, da zapusti Bolgarijo z vsem osebnim poslaništvom in konzulata, ako bolgarska vlada ne poneha tekom 24 ur odkrito s svojim razmerjem k sovražnikom slovanske stvari in ako ne odredi takoj, da odpravi oficirje, ki pripadajo armadam onih držav, katere se nahajajo s silami entente v vojni.

Srbsko-bolgarski spor.

Listi poročajo, da je bil za vrhovnega poveljnika bolgarske armade vojni minister general Zechow imenovan. On je najmlajši general bolgarske armade in se ga smatra za najboljšega stratega v mlajšem generalnem štabu. Bolgarska mobilizacija je skoraj že izvršena. Čez srbsko-bolgarsko mejo pri Egripalanki prihajajo vsak dan srbski dezertjerji v polnem orožju. Pripovedujejo, da je bolgarska mobilizacija napravela v srbski armadi mnogo razburjenja. Makedonski Bolgari dezertirajo. Zato se jih mnogo usmrti. Dosej je že 8000 srbskih vojakov (bolgarske narodnosti) na Bolgarsko zbežalo. Poveljništvo srbske armade proti Bolgariji je prevzel general Stepanovič. Srbska armada šteje pet divizij.

Venizelos odstopil.

K. B. Paris, 6. oktobra. Kralj je izjavil ministerskemu predsedniku Venizelosu, da politiki sedanje vlade ne more do zadnjega konca slediti. Venizelos izročil je kralju svojo prošnjo za odstop.

Ruski, francoski in angleški ultimatum Bolgariji.

Zastopniki Rusije, Francije in Anglije v Sofiji podali so bolgarski vladi ultimatum, s katerim poskušajo še enkrat z grožnjami Bolgarijo od njene poštene poti spraviti. Poroča se, da je Bolgarija ta ultimatum samoumevno odklonila in da stojimo torej neposredno pred izbruhom vojne zoper Bolgarijo.

Ruski ultimatum že potekel.

Dunaj, 5. oktobra. „Fremdenblatt“ poroča: Ruski ultimatum na Bolgarijo se je predložil v Sofiji včeraj popoldne ob 5. uri. V njem določeni 24 urni odlok je torej danes popoldne ob 5. uri potekel.

Grčija protestira proti izkrcanju vojaštva v Saloniku.

K. B. Atene, 4. oktobra. Ministerski predsednik Venizelos je pri francoskem in angleškem poslaništvu proti kršenju nevtralnosti, ki bi ležalo v izkrcanju francoskih in angleških čet, vložil protest.

Izkrcanje francosko - angleških čet v Saloniku?

K. B. Paris, 3. oktobra. List „Temps“ poroča: Čveterozveza naznanila je grški vladi, da so bili predlogi, ki so se Bolgarski napravili, da se doseže njeno udeležbo v vojni zoper Turčijo, zopet nazaj potegnjeni.

Stojimo neposredno pred izkrcanjem francoskih in angleških čet v Saloniku.

Srbski general Putnik o položaju Srbije.

Od zadnjega srbskega kronskega sveta v Kragujevacu se poroča, da se je izjavil general vojvoda Putnik, ki ima gotovo velike vojaške zmognosti, o učinkih vojne na tri fronte. Od severa, zapada in juga bode nasprotnik proti Srbiji sunil. Pač je armada sveža, tudi je nadomeščen ves materijal, odpravljen pomanjkanje oficirjev in rekrutov, pa tudi duh armade je izboren. Tudi so Srbi dobili od svojih zaveznikov težke topove. Ali ko bi se tudi srbska armada do zadnjega moža bila, mora se vendar z velikansko silo, sovražnika računati. Poraz tudi le na eni fronti zamore usodo vojne odločiti, ker bi bile po tem porazu ostale fronte v svojih zadajšnjih zvezah ogrožene. Na posebno veliko pomoč zaveznikov pa general Putnik ne računa.

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptuj zopet vsaki petek. Opozarjamo špeharje nato in upamo, da se bodejo živahno udeleževali teh sejmov.

Iz Grčije.

Z ozirom na napete politične razmere na Grškem, prinašamo sliko grškega kralja Konstantina in grškega ministerskega predsednika Venizelosa. Medtem ko je bil prvi vedno osrednjima državama naklonjen, stoji Venizelos, ta stari lisjak, z vsem srcem na strani naših nasprotnikov. Ker še na Balkanu doslej ni prišlo do odločilnega diplomatičnega sporazumljenja, je vendar upati, da ga dovede modromisleči grški kralj do — treznosti.

König Konstantin v Griechenland Ministerpräsident Venizelos zur Krisis in Griechenland

gnani poskusili so Francozi tudi včeraj na dovedanju napadalni fronti ofenzivo zopet zapričiti. Močnim artiljerijskim ognjem, ki se je popoldne do največje ljutosti povišal, smatral je sovražnik našo postojanko za splošni napad in se naložilo napraviti, medtem ko je na celi fronti svoje naskočne čete pripravljaval. Pod našim artiljerijskim ognjem posrečilo se je Francozom na nekaterih mestih, pripraviti svoje čete k nasokoku; kjer so naskočili, bili so zopet pod velikimi izgubami nazaj vrženi.

Vzhodno bojišče. Sovražnik je včeraj pred Driswjatyjezerom in Krewo zopet večjim napadi začel; bili so zavrjnjeni ali so se v ognju izjalovili. Začetne uspehe dosegel je sovražnik pri Kosjany in južno Wiszniewgera. S protinapadi je položaj za nas pod velikimi izgubami za sovražnika zopet urejen.

Vrhovno armadno vodstvo.

295.405 kvadratnih kilometrov ruske zemlje zasedeni.

Dne 27. septembra imele so nemške in avstro-ogrsk armade na vzhodu 295.405 kvadratnih kilometrov ruskega ozemlja zasedenega, in sicer:

v kraljevini Poljski	127.318 km ²
„ guberniji Grodno	38.669 „
„ „ Kowno	40.640 „
„ „ Kurland	27.286 „
„ „ Wilna	42.529 „
„ „ Wolhynski	17.963 „

To ogromno od zavezniških čet zasedeno ozemlje je 3 1/2 krat večje nego vsa Galicija.

Septembra meseca je bilo vjetih čez 117.000 Rusov.

Nemške čete so glasom uradnega poročila iz konca meseca septembra vjele 421 oficirjev, 5.464 Rusov, zaplenile pa 37 kanonov, 50 strojnih pušk ter 1 letalo.

Avstro-ogrsk armade in nemške čete so skupno v tem času vjele 117.250 Rusov ter zaplenile 298 strojnih pušk. K temu pa pride še velikansko število mrtvih in ranjencev, ki so jih časi v ponosrečeni ofenzivi v vzhodni Galiciji, Wolhyniji in južno Wilne imeli.

Od maja sem vjele so nemške in avstro-ogrsk čete 1.138.000 Rusov.

Velike angleške izgube.

„Berliner Tagblatt“ poroča od zapadne fronte: Ponehanje angleške ofenzive je posledica velikih izgub. V bojih so m. d. tudi trije angleški generali padli. Vjeti Škoti in Angleži pravijo, da so izgube še mnogo večje, kakor pri napadih na Festubert, kateri so zanje tako nesrečno potekli. Neki vjeti podčastnik je pripovedoval: Nemški ogenj je bil tako grozovit, da so bili naši napadi na vseh točkah vstavljeni. Od posameznih angleških regimentov jih je padlo 60 do 70 procentov.

Rotterdamski „Courant“ poroča: Angleške izgube pri zdaj vstavljeni ofenzivi v Flandriji izničujejo se od nepristranskih poročevalcev, ki poznajo natanko moč angleške armade, na najmanjše 100.000 mož.

„Frankfurter Zeitung“ zopet pravi: Po najbolj previdnem računanju znašajo francoske izgube na mrtvih, ranjenih in vjetih najmanjše 130.000, angleške pa 60.000 mož. Nemci niti peti del tega števila niso izgubili. Pomisliti pa se mora obenem, da so bili sovražniki v sedemkratni premoči napram Nemcem.

Špeharski sejmi v Ptuj se vršijo vsaki petek

Zopetno prebiranje črnovojniških zavezancev
 letnikov 1873 do 1877, 1891, 1795 in 1896
 vršilo se bode na spodnjem Štajerskem po sledečem vzporedju: V deželnoobrambnem nadomestno-okrajnem poveljništvu Maribor takole: v Radgoni od 24. na 25. oktobra; v okolici Maribora od 26. do 29. oktobra; v Slov. Bistrici od 30. do 31. oktobra; v St. Lenartu dne 3. novembra; v Mariboru (mesto) dne 4. novembra. V deželnoobrambnem nadomestno-okrajnem poveljstvu Celje pa tako le: v Celju (mesto) dne 11. oktobra; Celje (okolica) od 12. do 18. oktobra; v Smarju od 19. do 20. oktobra; v Braslovcah od 22. do 23. oktobra; v Velenju dne 24. oktobra; v Brežicah od 26. do 29. oktobra; v Trbovljah od 30. do 31. oktobra; v Slov. Gradcu od 11. do 16. oktobra; v Konjicah od 18. do 19. oktobra; v Rogatcu dne 21. oktobra; Ptuj (mesto) dne 22. oktobra; Ptuj (okolica) od 23. do 26. oktobra; v Ormožu od 27. do 28. oktobra in v Ljutomeru od 30. do 31. oktobra.

Vpoklic 43- do 50letnih črnovojnikov v vojsko. O vpoklicih poročja c. kr. korespondenčni urad: V Avstriji pri prebiranju potrjeni avstrijski in ogrski črnovojniki rojstvenega letnika 1897 to so osemnajstletni, bodo morali odринiti pod orožje 15. oktobra 1915. Tozadevno razglas se razglasi te dni. V istem roku, torej 15. oktobra 1915. morajo pod orožje tudi leta 1897. rojeni pri prebiranjih kot sposobni spoznani bosensko-hercegovinski obvezanci. Približno sredi meseca novembra, kakor je to razvidno iz tozadevnega razglasa, bodo pozvani pod orožje pri novem prebiranju rojstnih letnikov 1873. do 1877., potem letniki 1891., 1895. in 1896. za orožje sposobni črnovojniki. Na to pridejo še glede na vstop v vojsko v poštev 43. do 50. letniki in se z vso verjetnostjo lahko sklepa, da jim ne bo treba pred koncem novembra odринiti pod orožje.

Nesreče. V Altenmarktu pri Pliberku hotela je posestnica Ana Schusser mlinsko kolo z oljem namazati. Nakrat se je pričelo kolo vrteti in je pritisnilo posestnico na tla, kjer je mrtva obležala. — V Grundersdoru pri Pliberku pa je prišla posestnikova hčerka Helena Oberdorfer z levo roko v mašino za rezanje krme. Zlomilo ji je roko; težko ranjeno odpeljali so v bolnišnico.

Težki sum. Mestna policija v Ptujju je zaprla v Ljubljano pristojno blagajničarko Frido Klemenčič in jo izročila sodnji. Dolžijo jo nekega težkega zločina.

Krompirjeve cene. S 1. oktobrom stopila je v veljavo ministrska odredba, ki določa najvišje cene za krompir. Za jedilni krompir so za oktober in november določene cene na 8 kron za 100 kil, za industrijski in krmilni krompir pa na 7 kron. Te cene se bodo počasi višale, tako da bodo dosegle maja meseca 11 oziroma 10 kron. Določene so tudi cene za nadrobno prodajo krompirja, ki ne smejo biti nad 40 odstotkov višje kot cene na debelo.

Pošteni najditelj. Pijonir Andrej Pestitschek v Ptujju našel je nakupno korbo, v kateri se je nahajalo nekaj življenskih sredstev, dva dežnika in 785 kron denarja. Oddal je najdene stvari takoj mestni policiji.

Divji kostanj kupuje vojaška uprava v Mariboru. Plačuje ga 12 kron za 100 kil netto loco mariborskega „Verpflegsmagacina.“ Prevzame se vsako množino.

Cene za surovo olje. Vlada je zaplenila 17.000 cistern za petrolej. Tozadevna pogajanja vlade s proizvajalci surovega olja glede cen so se razbila vsled pretiranih cen, katere so stavili proizvajalci surovega olja. Vlada bo te dni uradno določila cene za surovo olje.

Novi poštni vlaki. Med Mariborom in Trstom, oziroma Ljubljano vozita od 25. septembra sem dva nova osebna vlaka. Iz Maribora vozi proti Ljubljani zopet vlak št. 73 in sicer iz glavnega mariborskega kolodvora ob 5.40 uri zjutraj, iz Zidanega mosta ob 8.65 uri zjutraj in pride v Ljubljano ob 10.11 uri dopoldne. Iz Ljubljane proti Mariboru vozi vlak št. 76, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.22 uri zvečer, pride v Zidanimost ob 7.49 uri zvečer, v Maribor pa ob 10.30 uri ponoči. Ta dva vlaka vozita tudi pošto.

100-letni postopač. V Zilski dolini na Koroškem je prišla vojaška patrolja nekega postopača, doma iz Köflacha na Srednjem Štajerskem. Iz njegovega krstnega lista je razvidno, da je bil rojen 1815, da je torej letos 100 let star. Vojakom je povedal, da je prehodil poč vsi dolgo pot iz Köflacha v Zilsko dolino. Izročili so ga policiji v Beljaku.

Omejitve oddaje piva. Avstrijske pivovarne so od zavoda za vojni promet žita dobile prav nezadostno množino ječmena (samo peti del potrebovanega). Tudi to malo množino ječmena dobivajo prav počasi. Vsled tega se pivovarniški obrat v polnem obsegu ne more vzdržati. Na isti način kakor češke in dunajske pivovarne bodejo tedaj tudi pivovarne v planinskih deželah bistveno omejitve oddajajo pive na gostilničarje in trgovce s steklenično pivo. Drugače bi pozneje pive popolnoma zmanjkalo. Velikost bi omejitve še ni sklenjena; ali za polovico lanskega iztoča se bode oddaja pive gotovo znižala.

Nezgodna. V Sv. Urbanu pri Ptujju je bila trgovka Eliza Simonič, ko je krave krmila, od ene krave na roge nasajena in smrtonojevno ranjena. Prevozili so jo v ptujsko bolnišnico.

Odlikovan je bil s srebrno medaljo 1. razreda g. Rudolf Deutschmann, korporal v 87. inf. polku, doma iz Celja.

V jarku utonil. V Slov. Bistrici padel je 6-letni Adolf Pušnik v vsled povodnji jako globoki jarek in je utonil. Njegovega tovariša Vaupotiča je brat utonjenega dečka rešil.

Smrtna nesreča. V Celovcu prišel je železničar Gregor Kummer pri delu med „puferje.“ Zmečkalno mu je prsa, tako da je nesrečnež kmalu nato umrl. Po 12 mesečni vojni službi prišel je revež šele pred kratkim na dopust.

Smrt za radovednost. Delavec Georg Zupanec v Ebrihau pri Železni Kaplji imel je pod sukno nabasano puško skrito. Dekla Marija Esel je bila radovedna, kaj ima pod sukno. Prijela je za puško, ki pa se je sprožila. Kroglja je zadela dekle v prsa, ki se je takoj mrtva na tla zgrudila.

Iz Ptujja. Tukajšnja prostovoljna požarna bramba obdržala je pred kratkim okrajni dan, katerega se je tudi več sosednih požarnih bramb udeležilo. Šolske vaje in taktični napad na dvozišču gasilnega hrama so pokazale, da je bramba še vedno izborna, čeprav so najboljši člani morali k vojakom. Po vaji se je vršila v mestni hiši seja, kateri je predsedoval okrajni načelnik g. podžupan Johan Steudte. Ptujjska požarna bramba velja za eno najboljših na Štajerskem.

Požar. V gospodarskem poslopju posestnika Franca Slamonig v Grafenbach na Koroškem nastal je ogenj, ki je vpepelil razven tega poslopja tudi še hišo, kmetijsko orodje, tri nove mašine, obleko, pohištvo, zalogo drv, 5 mastnih svinj, 350 centov mrve, nadalje zalogo žita itd. Škode je za 18.000 kron, medtem ko je posestnik le za 5000 kron zavarovan.

V Dravi pri Dullerjevem posestvu v Viču pri Kienbergu našli so nekega ruskega vjetnika mrtvega.

Najvišje cene v okraju Ptuj okolica. Cesarske odredbe, ministerijalni odloki in namestniške odločbe zahtevajo določitev najvišjih cen, po katerih se sme prodajati in nakupovati. S tem se hoče preprečiti oderuško in nesramno navijanje cen življenskih sredstev od strani gotovih špekulantov. C. in kr. okrajno glavarstvo v Ptujju je na hvalevredni način določilo te cene, ki odgovarjajo vsekakor danim razmeram. Objavljamo te cene na drugem mestu. V splošnem so te cene nekaj nižje nego v mestu Ptujju samem, tako, da dobi kmetovalec v mestu nekaj več za svoje blago nego na deželi. To je umevno, kajti pri prodaji v mestu pridejo tudi dovozni in drugi troški v poštev. Cene so pa na vsak način tako visoke, da ima prodajalec izredno veliki dobiček. Teh cen se mora seveda vsakdo strogo držati. Kajti kdor bi te najvišje cene prekoračil, bi bil pri sodnji strogo kaznovan. Po postavi pa se ne kaznuje samo tisti, ki predrago prodaja, marveč tudi tisti, ki predrago kupuje ali previsoke cene ponuja. Ako bi si vkljub temu odredbam gotovi požrešnejši hoteli iz bede ljudstva dobiček delati, potem bi

bila oblast primorana porabiti še druge, ostriše določbe. Oblast ima danes pravico, da nazaj držana življenska sredstva tudi revirira (kratkatvalo lastniku odvzame). Kajti zaradi izdajalstvo domovine, ako se za to izdajalstvo dobička življenska sredstva skriva. Opozarjamo kmetovalce, da naj se v svojem lastnem interesu in v interesu domovine teh cen strogo držijo. Pazijo pa naj tudi na tiste zapeljivce in prekupčevalce, ki lovijo po deželi na cestah kmete in jim jemljejo blago, ki jih vabijo s hinavskimi objubami v svoje filijalke in ki potem na zviti način kupljeno blago z velikanskim dobičkom proč pošiljajo. Ti ljudje so pravi paraziti ljudstva, pravi troti, ki se jih mora odpraviti. V interesu poštenih kmetov je, da ne kupčuje s takimi modernimi reparji, ki v času najhujšega gorja le na svoj judovski žep mislijo. Naše somišljenike in zaupnike prosimo, da naj strogo na te navijačce cen, na te oderuheljdstva pazijo. Vsak slučaj prekoračenja teh najvišjih cen, nakupovanja po cestah in potih, višjih ponudb itd., naj takoj orožnikom ali pa nam naznanijo. Mi želimo, da bi ljudstvo zdravo ostalo, da bi kmetstvo in mestno prebivalstvo v dobrem sporazumljenju živelo, da bi bili vsi ena velika složna družina, kakor želi to naš presviti cesar sam!

Baker, nikel, medenina. Izšla je cesarska naredba, katere učinek se bo izdatno občutil tako v mestih, kakor na deželi. Ta cesarska naredba zaukazuje namreč, da je za vojne namene oddati vse stvari, ki so iz bakra, medene (mesinga), bronca, tombaka, ali nikla, in sicer vse te stvari, če so v zasebni rabi, če jih imajo prodajalci ali izdelovalci, če jih imajo gostilničarji, kavarnarji, peki, slaščičarji, društva samostani, bolnišnice, čitalnice ali vzgojevalni zavodi ali sanatoriji. Oddati je torej vse kuhinjsko in drugo posodo in vse naprave iz teh kovin skledne, ponve, možnarje, skodelice, svečnike, kalnike, kotle, uteži, palice za preproge, če niso samo prevlečene z medjo. Teh stvari ne sme nihče več obdelati, rabi jih pa še lahko do 30. novembra. Po 30. novembru je treba vse te reči oddati za nakupovanje pooblaščenim mestom, lahko se pa za vojne namene še prodajajo. Torej s 30. novembrom se začne oddajanje; kdor teh stvari ne bo oddal, zapade seveda kazni. Vse to blago se bo plačevalo po cenah, ki so določene v zgoraj omenjeni cesarski naredbi. Tisti, kdor bo take reči oddal, si bo moral seveda sam kupiti nadomestila iz železa, emajla ali kakke druge tvarine. Da bi cene teh nadomestil ne poskočile preveč je vlada določila v tej naredbi tudi najvišje cene, po katerih se smejo prodajati taka nadomestila, izdelana iz vlitega železa ali iz pločevine.

Obdavčenje vojnih dobičkov na Nemškem. Nemška vlada namerava vpeljati nov, jako pravičen davek, in sicer davek na čiste dobičke pri datjavah za armado. Vsi podjetniki in trgovci, ki so imeli ali imajo dajatve za armada morajo s knjigami izkazati svoj čisti dobiček. Če doslej so morali plačevati 10% davka od čistega dobička, zdaj pa se bo ta davek povečal za 25% in bo znašal 35%. Spričo dejstva, da imajo poljedelci in živinorejci v vojnem času sploh največje dobičke in je kakor običajno, kakor se z delom in štedljivostjo pridobljeno imetje mestnih prebivalcev seli na kmeta, bo nemška vlada tudi opoštevala dobičke poljedelcev in živinorejcev pri odmeri davkov.

Koliko pojé divizija. „Temps“ piše: Sklepi račun je pokazal, da se je dobavilo za neko divizijo na bojišču od 6. avgusta 1914 do 6. avgusta 1915 l. 3.000.781 kilogramov raznega mesa, v vrednosti 4.970.956 frankov. Pri tem se je odračunalo 20.661 kg, ki so bili neporabni. Zaklalo se je 19.555 kosov živine; kože so se prodale za 213.068 frankov.

Kolona dveh milijonov ujetnikov na maršo. Dandanes že vsakdo ve, kakšna je kolona: vrsta s četvorico mož v eni redi. Če bi se postavili naši vjetniki v maršno kolono, vzemimo, da jih je samo dva milijona, čeprav vemo, da se je vsled velikih zmag v zadnji dobi njih število znatno povečalo, bi to bila armada 8000 pehotnih stotnij, to je okroglo 670 polkov ali približno 170 pehotnih divizij. Če računamo na

o j-ricico, e k-lajti se stva vvine na a, ki ljejo ni v kup-po- u d- o ra- a ne časni- nli- ke a vi- pa- rišjih a po- a m- iravo- lstvo i vsi r želi

adni zbor v vojnem stanu s 40.000 vojaki, ki bilo to 50 armadnih zborov. Nemčija jih ima v miru samo 25! Če naj stopi teh 8000 slotnij na cesto, mora biti 480 kilometrov dolga. Ako bi bila kolona opremljena za vojno imela s seboj vso potrebno prtljago, bi kolonaj zastavolova cesta, ki bi merila 900 kilometrov. Če se postaviš pred to kolono, moraš čakati 92 ur, da pride mimo tebe. Da bi moštvo v resnici prehodilo onih 480 kilometrov, bi potrebovalo 14 dni, da pride zadnji mož na svoj cilj. Vsak dan pa bi morali vjetniki prehoditi po 35 kilometrov, da bi zmagali to pot v 14 dneh. Če bi hodili v pripravljenosti za boj, opremljeni za vojno, z vso prtljago, bi potrebovali mesec dni hoda. Če bi se ta kolona vojno pravilno oskrbovala, bi rabila na dan 4 do 5 tisoč volov ali 12 do 15 tisoč prašičev oziroma 40 do 50 tisoč telet. Vrhu tega še 30.000 stotov kruha. Če bi se ta kolona razvrstila v vojno črto, bi zavzela pas kakih 3.000 kilometrov, jarkov za polno postavo pa bi mogla izkopati enega dopoldne do 2.000 kilometrov.

Prostovoljni vstop v armado. Vojne oblasti so izdale posebne določbe za one, ki bodo pri sedaj odrejenih ponovnih prebiranjih „črnovojniki v evidenci druge rezerve“ spoznani za sposobne in ki imajo pravico do enoletnega prostovoljstva ter želijo vstopiti prostovoljno (t. j. vsaj en dan pred poklicom) v armado. Ti prostovoljci, ki se zavežejo služiti vsaj do konca vojne in ki seveda ne morejo biti iz kakršnihkoli vzrokov odvezani od službe, si smejo, kakor znano, izbrati četo, pri kateri hočejo služiti. Glede infanterije in lovskih bataljonov velja to le z omejitvijo, da prihajajo v poštev le oni polki, oziroma bataljoni, ki imajo svoje dopolnilne okraje v tostranski državni polovici. Glede ostalih čet pa je razlikovati dve kategoriji črnovojnikov: a) letniki 1873 do 1877 in letniki 1891, b) letnika 1895 in 1896. Vsak konjeniški polk sprejme le po dva prostovoljca vsake kategorije; poljska in gorska artiljerija ne sprejme nobenih prostovoljcev; trdnjavska artiljerija po 2 prostovoljca kategorije a) in po 8 prostovoljcev kategorije b) za vsak bataljon; tren sprejme po 5 prostovoljcev kategorije a) in dva prostovoljca kategorije b) za vsak bataljon; pionirji po dva od vsake kategorije na bataljon; brzogajni polk in sanitetne čete ne sprejemajo prostovoljcev; pri železničarskem regimentu je sprejem odvisen od predarka poveljnika nadomestnega bataljona. Prosiati smejo pa le diplomirani inženirji. Prostovoljci pri kavaljeriji in trenu morajo imeti lastnega konja z jahalno opremo.

Prestolonaslednik na južnozpadni fronti. Generalmajor nadvojvoda prestolonaslednik Karol Franc Jožef je, kakor je bilo že javljeno, 17. septembra na cesarjevo naročilo obiskal južnozpadno fronto. Prvi dnevi potovanja so bili posvečeni Tirolski. Prestolonaslednik je obiskal prelaz Tonale, trdnjavi Trident in Riva, višini Folgaria in Lavarone ter okoliš Kreuzberga, da si ogleda odnotne pozicije naših čet. Dalje je prestolonaslednik potoval na Koroško in s svojim obiskom odlikoval tiste čete, ki so se udeležile uspešnih bojev na Findeneggkoglu. Pri tej priliki je bil prestolonasledniku predstavljen korporal Stückler 7. infanterijskega polka, ki se je z dva moža broječo patroljo več

ur boril s Italijani. Tekom tega boja je sovražnik utrpel 40 mrtvih in kakih sto ranjenih. Nadvojvoda Karol Franc Jožef je po ogovoru, v katerem je ocenil opisano dejanje, lastnorčno pripel vrlemu podčastniku zlato in srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda na prsa. Nadaljuje potovanje, je prestolonaslednik dne 23. septembra dospel na ozemlje Soče in je porabil naslednji dan, da poseti tiste čete, ki že štiri mesece pri goriškem mostišču in na Doberdobski planoti junaško klubujejo vsem italijanskim napadom. Prestolonaslednik je opetovano izrazil svoje veselo zadovoljstvo, da predstavljeni mu čete tako krasno izgledajo in je marsikateremu hrabrecu izročil zasluženo odlikovanje. V času bivanja na planoti se je prestolonaslednik peljal tudi v Trst, kjer je obiskal namestnika barona Fries Skeneja. Zadnji dan porabljenja na južnozpadni fronti je prestolonaslednik obiskal mornarico v Pulju in potem vozeč se z avtomobilom na vzhodnem bregu Istre, dospel 27. septembra v Volovsko. Dne 28. septembra zjutraj se je prestolonaslednik pripeljal na Dunaj, da poroča cesarju o svojem potovanju.

Koliko stanejo angleški špijoni? V angleškem proračunu se nametava zvišati postavka „Secret servici“, torej zaklad, namenjen vohunstvu, za 4 milijone mark. Anglijo stanejo špijoni vsako leto sedem milijonov mark.

Nadvojvoda Friderik, vrhovni poveljnik naših armad bil je dne 29. septembra v bivališču glavnega armadnega poveljstva slovesno promoviran za doktorja tehničnih znanosti honoris causa.

Cigaretni tobak je c. kr. tobačna uprava prav natihoma in presenetljivo, ali tudi prav izdatno podražila. Tisti, ki so si doslej sami delali cigarete in so s tem po njih mnenju mnogo prištedili, se bodo zdaj pač prav kisló držali. V naslednjem navajamo nove cene, stare smo pridejali v oklepaju. A. tabak v škatljah po 100 g; Sultan Flor 10 K (6 K 50 v), superfini turški 8 K (5 K), najfinejši turški 5 K 80 v (4 K), fini Kir 5 K (3 K), fini Parsičan 4 K 60 v (2 K 60 v), najfinejši Hercegovinski 4 K 50 v (2 K 50). B. tabak v zavojčkih po 25 g: fini turški 90 v (60 v), fini hercegovinski 60 v (44 v), srednjefini turški 44 v (32 v), drama 30 v (24 v), najfinejši ogrski 22 v (16 v), turški graničarski 14 v (10 v). „Kir“, „Parsičan“ in „najfinejši hercegovinski“ se ne bodo več prodajali „paralelno rezani“ temveč le v „kodrih“ (da ne bo videti primešanega „prahu“). Tak udarec še ni zadel avstrijskih cigaretskih kadilcev.

Konji na posodo. Vojno ministerstvo je naročilo armadnim poveljnikom, da naj dajo, v kolikor to dopuščajo vojne razmere, kmetovalcem na razpolago dispoziijske konje za jesenska kmetijska dela. Posojeni konji se morajo vrniti tekom 24 ur potem, ko so bili nazaj zahtevani.

Povodenj v Celju. Iz Celja se poroča: Vsled že več dni trajajočega deževnega vremena je voda v Savinji ter v Voglini in v njih stranskih potokih hudo narasla. Na mnogih krajih so bili vrti, travniki in njive preplovljeni. V Gaberjih, Lavi in Savodni stoje veliki travniki in polja pod vodo. Tudi okrajne ceste so na raznih krajih preplovljene in iz nekaterih občin kmetijsko prebivalstvo niti v mesto ne more. V vodi plava jako veliko lesa.

Najvišje cene v okraju okolica Ptuj.

V zmislu veljavnih cesarskih postav odredilo je c. in k. okrajno glavavstvo v Ptuju, da veljajo v političnem okraju okolica Ptuja v naslednjem navedene najvišje cene. Te cene veljajo od 5. oktobra naprej do preklica. Označene so cene za prodajo v velikem in malem. Vsako prekoračenje teh cen bode kaznovala sodnija najstrožje. Nikdo torej ne sme prodajati, pa tudi ne kupovati čez te najvišje cene. Da se kmetovalci izognejo kazni, bodemo vsako spremembo teh cen v našem listu poročali.

Najvišje veljavne cene za življenska sredstva so torej sledeče:

Cenik.

Blago	Množina	V velikem		V malem	
		K	v	K	v
Jabolka za prešo	kg	—	06	—	07
Jabolka za štrukelj	»	—	10	—	12
Namizna jabolka	»	—	20	—	22
Citrone	kom.	—	—	—	20
Hruške za prešo	kg	—	12	—	14
Namizne hruške	»	—	26	—	28
Mandeljni	»	—	—	—	7
Oreh, domači	»	—	62	—	66
Rudeča pesa	»	—	04	—	05
Repa postrujača	»	—	02	—	03
Česenj	»	—	62	—	66
Čebula	»	—	32	—	36
Gobe	»	—	50	—	56
Grah, cel	»	—	55	—	—
Grah, razplaten	»	—	55	—	—
Fižol	»	—	40	—	—
Leča	»	—	55	—	—
Prosó	»	—	—	1	30
Ječmenček	»	—	—	1	12
Riž	»	—	—	2	40
Kava, surova	»	—	—	4	40
Kava, prežgana	»	—	—	5	—
Kakao	»	—	—	11	40
Čokolada	»	—	—	6	—
Čaj	»	—	—	16	40
Med	»	1	40	1	50
Kuhinjska sol	»	—	26	—	30
Surovo maslo, čajno	»	—	—	4	40
Surovo maslo, namizno	»	—	—	3	80
Surovo maslo	»	—	—	3	20
Maslo	»	—	—	—	70
Svinjska zabela	»	—	—	5	40
Svinjska črnavna mast	»	—	—	4	20
Svinjska slanina	»	—	—	4	—
Goveja črnavna mast	»	—	—	2	80
Margarina	»	—	—	3	80
Olivno olje	liter	—	—	—	—
Repno olje	»	—	—	3	—
Mleko, polno	»	—	—	—	22
Mleko, posneto	»	—	—	—	18
Vrhnje	»	—	—	—	56
Skuta	kg	—	—	—	56
Jajce, sveže	kos	—	08	—	09
Cvetni ohrovt	kg	—	—	—	40
Grah, zelen	»	—	—	—	20
Ohrovtova prikuha	»	—	06	—	07
Zelje	»	—	06	—	07
Zelena	»	—	18	—	20
Solata, glavната	»	—	—	—	12
Solata, jedrnata, poletna endivija	»	—	—	—	16
Špinaca	»	—	—	—	24
Koleraba	»	—	—	—	10
Krompir, jedilni	q	8	—	11	20
Hren	kg	—	—	—	30
Jesih, navaden	liter	—	—	—	18
Jesih, vinski	»	—	—	—	60
Drva, trde	m³	9	—	—	—
Drva, mehke	»	6	—	—	—
Voli, živa teža	kg	2	40	—	—
Krave, živa teža	»	1	60	—	—
Teleta, živa teža	»	1	70	—	—
Svinje, živa teža	»	2	50	—	—
Govedina, sprednja s privrzkom	»	—	—	3	70
» zadnja brez privrška	»	—	—	3	90
» sprednja s privrzkom	»	—	—	4	50
» zadnja brez privrška	»	—	—	4	70
Teletina, sprednja s privrzkom	»	—	—	3	40
» zadnja brez privrška	»	—	—	3	60
Svinjina, sprednja s privrzkom	»	—	—	4	80
» odprta brez privrška	»	—	—	4	20
» prekajena razen gnjati	»	—	—	4	60

Grška armada.

sklepni neko do 6. aznega i tem obrabni. so se maršu. vrste ostavili da jih se je število 00 pevov ali mo ar-

Gršija je mobilizirala Prinašamo posamezne vrste vojaštva grške armade.

Špeharski sejmi v Ptuju se vršijo zdaj vsaki petek. Ker so kupčijske razmere jako ugodne, priporočamo špeharjem, da naj te sejme močno obiskujejo.

Tretje vojno posojilo!

V kratkem bodejo izdali v podpisovanje tretje vojno posojilo.

V tretje v teku vojske izide poziv, da damo državi sredstva, ki so potrebna za izvršitev njenih velikih nalog.

Zmagoslavni čini armade in mornarice ukrepajo naše zaupanje v bodočnost. Na severu in vzhodu niso naše brez primera hrabre vojske zopet osvojile le največjega dela od sovražnika zasedenega ozemlja, one so prenesle boj globoko v sovražno deželo in trdno in neomajano kakor skalovje naših krasnih Alp stoji na jugu naša junaška in pogumna obmejna straža v sovražnem navalu.

Pa tudi na gospodarskem polju smo bili v vsiljenem nam boju dosedaj zmagoviti in dali tako naši brambni moči potrebno zaslombo v deželah za boljše.

Sedaj je treba še preskrbeti nadaljnjih potrebnih sredstev, da zmagovito dokončamo mogočno borbo. Gospodarska moč države se je pod navalom sovražnika silno povzdignila — o tem priča veliki uspeh obeh prvih vojnih posojil — in to spoznanje ter napredujoče glavnično obnavljanje, domoljubni duh in prizadevna samozavest prebivalstva nudijo najboljše jamstvo tudi za sijajen uspeh tretjega vojnega posojila.

Naši bratje na bojnem polju posvečajo kri in življenje domovini. Kdor je ostal doma, mu je častna dolžnost, da zagotovi vsak po svojih najboljših močeh po svojem premoženju kar največ mogoče sredstev za boj.

Kdor to stori, skrbi pa tudi previdno za sebe; jakost posameznika temelji na moči skupnosti. Na končnem vapehu je vdeležen vsakdo, kakoršnegakoli poklica je in čez kakoršnokoli premoženje razpolaga.

Kdor ima gotovino in vloge ali imovino pri bankah, kdor poseduje vrednosti, ki jih je mogoče vnovčiti, ali ima sploh kako premoženje v svoji lasti, za tega je domoljubna dolžnost, da stavi svoja sredstva na razpolago državi.

Dolžnost, katere izpolnitev zahteva država od svojih državljanov, ni težka, kajti z njo ni spojena nikaka žrtva na premoženju ali izguba na dobičku. Nikomur ni treba darovati, temveč le posedimo naj državi, ki je s svojo finančno močjo podpisateljem vojnega posojila porok za popolno varnost glavnice in poleg tega za skrajno ugodno obrestovanje.

Da zagotovimo tudi tretjemu vojnemu posojilu

popolen uspeh, morajo že sedaj vsi, ki so vplivni vsled svoje veljave ali mesta, svoje kroge tozadevno poučevati in dajati razjasnila.

Sijajen vzgled nam je dala zavezana Nemčija, nepričakovano krasen je vspeh tretjega nemškega vojnega posojila.

Tudi v tem nočemo zaostati za našimi hrabrimi zavezniki.

Zato kličem vsem krogom prebivalstva, poljedelstvu in industriji, kapitalu in trgovini, zasebnikom in družbam, imejte vsa sredstva pripravljena za službo velike stvari in pripomagajte z vsemi močmi k vspehu tretjega avstrijskega vojnega posojila.

Gradec, dne 28. septembra 1915.

C. kr. namestnik:

CLARY I. r.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekoavalescente po želodčnih in črevesnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj I., Biberstrasse 49 a. 365/1

Izpred sodišča.

Popravek.

Ptuj, 4. oktobra. V zadnji številki smo poročali, da je bila tukajšna branjevka J. Auer zaradi navijanja cen pri češpljih kaznovana. To je napačno in pomota. Dotična branjevka se imenuje Ana Amon; ona je bila na 48 ur zapora obsojena, medtem ko se g. Auer sploh ni imela pred sodnijo zagovarjati.

Čebularji.

Ptuj, 6. oktobra. Pred tukajšno okrajno sodnijo imelo se je danes zagovarjati 9 kmetov iz ptujске okolice, ki so „lūk“ predrago prodajali. Lansko leto je stala čebula ali „lūk“ 12 do 18 vinarjev; najvišja cena je zdaj v mestu 40, na deželi pa 35 vinarjev. Obtoženci pa so jo prodajali po 50 vinarjev. Obsojeni so bili vsi in sicer tako-le: Blaž Vertič (je prodal 417 kil po 50 vin), na 48 ur zapora in 20 kron globe; Bartl Pečerkó (318 kil) na 3 dni zapora; Martin Bombek (437 kil) na 5 dni zapora; Franc Čeh (1109 kil) na 200 kron globe; Jožef Golob (600 kil) na 3 dni zapora in 20 kron globe; Franc Kondrič (185 kil) na 24 ur zapora in 10 kron globe; Marija Feguš (400 kil) na 48 ur zapora in 20 kron globe; J. Kolarič (1000 kil) na 6 dni zapora in 20 kron globe.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Bolgarija in Rusija.

Odgovor bolgarske vlade na ruski ultimatom je bil nepovoljen. Vsled tega naznanil je ruski poslanik bolgarskemu ministru Radslawowu konec diplomatskih zvez.

(S tem je torej nastalo med Rusijo in Bolgarsko vojno stanje. Op. ur.)

Avstrijsko poročilo.

Na raznih frontah poskusili so Rusi zopet s protinapadi; bili so povsod pod krvavimi izgubami zavrtnjeni. Pri Olyki vjeli smo 800 Rusov.

Na italijanski fronti večidel samo topovski boj. Samo proti severni doberdobski planoti so poskusili Italijani napad; naše čete pognale so jih daleč nazaj.

Nemško poročilo.

Vsi francosko-angleški napadi so bili krvavo zavrtnjeni. Nemci so vjeli več sto Francozov.

Hindenburgova armada vsilila je v širokosti 5 km v sovražne postojanke. Nemci so vjeli 1300 Rusov in postrelili neko rusko kavalerijsko brigado.

Proti Srbom!

Nemške in avstro-ogrške čete so na raznih točkah Drino, Savo in Donavo prekoračile in se na srbskem bregu utrdile. Srbske prednje čete bile so nazaj vržene.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenjani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 8. oktobra v Unzmarkt**, okr. Judenburg; v Mitterndorfu*, okr. Aussee; v Gradcu (z zaklano živino).

Dne 9. oktobra v Brežicah (svinjski sejem); pri Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu*, okr. Slov. Gradec; v Eisenerzu**, v Kammeru, okr. Mautern; v Wolfbergu**, okr. Wildon; pri Sv. Marjeti*, okr. Neumarkt.

Dne 10. oktobra pri Sv. Pankraciju, okr. Frohnleiten; v Kallwangu, okr. Mautern; pri Št. Erhardu, okr. Bruck.

Dne 11. oktobra v Orešji vasi**, okr. Brežice; v Großklein, okr. Lipnica; v Aflenzu*, v Liezenu**, v Gnasu**, okr. Feldbach; v Kallwangu**, okr. Mautern; v Gomilici**, okr. Lipnica; v Turnau**, okr. Aflenz; v Niederwölzu**, okr. Oberwölz; v Oplotnici**, okr. Konjice.

Dne 12. oktobra v Garrachu**, okr. Weiz; v Triebenu*, okr. Rottenmann; v Ljutomeru*, v Ormožu (svinjski sejem); v Feldbachu**, v Gradcu (sejem z rabno živino).

Dne 14. oktobra v Kaplji, okr. Arvež; v Mariboru*; v Ptuj (svinjski sejem); v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 15. oktobra na Planini*, okr. Kozje; v Weizu**, pri Sv. Lenartu**, okr. Slovenji Gradec; v Račjah*, okr. Maribor; v Arvežu (sejem z drobnico); v Predingu**, okr. Wildon; v Kleinsödingu, okr. Voitsberg; pri Sv. Dahu pri Ložah**, okr. Konjice; v Gradcu (sejem z zaklano živino).

Dne 16. oktobra pri Sv. Filipu**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejem); v Špílfeldu**, okr. Lipnica.

Dne 17. oktobra pri Št. Erhardu, okr. Bruck; v Veitschu okr. Kindberg.

Dne 18. oktobra v Wiesnu*, okr. Ivnic; v Podsredi**, okr. Kozje; v Fischbachu*, okr. Birkfeld; pri Sv. Trojici*, okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Veitschu**, okr. Kindberg; v Schöderju**, okr. Murau; v Vojniku*, okr. Celje; v Mozirju**, okr. Gornjigrad; v Trbovljah**, okr. Laško.

Dne 19. oktobra v Peggau, okr. Frohnleiten; v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem); v Aichu*, okr. Schlading; v Gradcu (sejem s porabno živino); v Ptuj (konjski in govejski sejem pa tudi z žrebeti).

Dne 20. oktobra v Saala**, okr. Voitsberg; v Ptuj (svinjski sejem); v Imenem (svinjski sejem); okr. Kozje.

Dne 21. oktobra pri Sv. Petru pod Sv. Gorami**, okr. Kozje; v Sevnici**, v Judenburgu**, v Ljutomeru**; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gleichenbergu**, okr. Feldbach; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 22. oktobra v Gradcu (sejem z zaklano živino).

Dne 23. oktobra v Brežicah (svinjski sejem); v Waldnu**, okr. Mautern.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na našnji inzerat Lysoform-tvornice.

Bojni napljinč Sanaforij Aflenz
Hofacker 830, Štajersko, Prosehl

Zimska endivija se beli

s tem, da se zvežejo izrastle rastline. Ako se to delo opravi pri vlažnem vremenu ali ob jutranji rosi, tedaj prav lahko gujeje zvezane glave, zlasti pri kodrastilistatih vrstah. Gnajte pa pospešuje tudi to, da se endivija pretrodo zveže, česar se je skrbno ogibati.

Endivija, ki je določena za zimo, se ne sme beliti, ker se sicer ne drži dobro.

Sprejme se učenca in deklico v knjigovoznico W. Blanke, Ptuj.

Šalotna čebula.

Ker je navadna kuhinjska čebula v ceni zelo povišala, je postala šalotna čebula dosti bolj vpoštevna in povpraševanje po isti večje, ko kedaj prej. Vsled večje porabe šalot pa nastane nevarnost, da bo v spomladu za nasad manj čebule, kot bi je bilo potreba. Zaradi naj bi se začelo že sedaj s sortiranjem izkopanih in dozorenje razgrajenih šalot; manjše naj se na vsak način odmeni za nasad.

Šalote se množijo, kakor je znano, z nasadnimi čebulami, ki se nahajajo na vsaki materinski čebuli. Navadno sadijo čebulice še le v spomladu, vendar se more to storiti že septembra mesca, ne da bi bila nevarnost, da po zimi zmrznejo. V jeseni posajene rasejo spomladu takoj naprej in nudijo že prej donos, ko v spomladu posajene.

Nasledne čebulice posadimo sedaj na spraznjeni, dos pognojeni gredi, na kateri je raslo zelje, kumare ali solata, in sicer izkopljemo 6 vrst. Razdalja v vrsti 15 cm. Šalote posadimo 3 cm globoko.

Kdor še ne pozna šalot, naj letos z njimi poskusi; gotovo bo, da so v okusu finejše ko navadna čebula in vrtu zelo hvaležne.

Nasadne čebulice je dobiti v vsaki trgovini s sejenjem.

Kako je ravnati z rožnim kapusom v septembru

Če se začnejo oblikovati pri rožnem kapusom v septembru pri posameznih rastlinah izrastki, odvezamo rastlinam končnino, nakar se začnejo v listnih kotih sejeta očesca takoj razvijati v željene močne glavice.

Motovilec.

Tej neznamiti rastlinici pripada v vrtu za zelenjavo. Najna vloga, zlasti ker moramo pri njej popolnoma izločiti jesensko solnce in prve tople pomladanske žarke, da dobimo za našo kuhinjo dragoceno salatno zelenjavo. Motovilec ne zahteva nikakih posebnosti glede zemlje ali gnojenja in se ga z najboljšim vspehom poseje še v septembru na pospravljene grede.

Naseje se ga naj kolikor mogoče na redko, da se morejo posamezne rastline potem dobro razvijati. Druga ostanejo majhne in povzročajo pri nabiranju in razreženju nepotrebno več dela.

Vrsta «polnosrčasti» se razvije v male glave in je posebno priporočljiva.

Boljša žetev od dobrega semenskega blaga.

Znani vzgajalci rastlin so že davno in pogostokrat opozarjali, da ne vpliva velikost in veča žitnih zrn le na nos, temveč tudi na rastlino samo, zlasti v njeni mladosti tako, da ni moči dovolj nujno opozoriti vse s sejenjem žita se ukvarajoče poljedelce: «Uporabljajte kot semensko blago le debela in težka zrna!»

Iz takega semenja vzkliete rastline so naravno bolj plodne, si lažje hitreje in boljše opomorejo in ne trpijo

pri «prezimovanju» toliko, ko iz malih, lahkih zrn zrastle, bistveno slabše rastlinice.

Oves, semensko blago za po toči poškodovane kraje.

Priporoča se, da si kraji, ki so bili poškodovani po toči, spomladu potrebujejo semensko blago pravčasno, najboljše kar najhitreje, zagurajo in se ne zaneajo na dobavo spomladu malo pred setvijo, ker bo jako nerodno, če ne bo tedaj pri najboljši volji v mnogih slučajih dobiti potrebnega semenskega blaga za setev ovsu.

Sadne in vinske tropine kot krmilo.

Pri presoji vprašanja o pomnožitvi krmil pridejo tudi v poštev ostanki vinskih in sadnih sokov. Zlasti se uporabljajo primerno ostanki pri pridelovanju sadnega mošta, takozvane jabolčne tropine ali sadne tropine primerne kot živinska krma.

Nadalje služijo kot krmilo še ostanki pridelovanja, vina «vinske tropine» zlasti tedaj, ako se poprej izločijo zelo česloviniasti pecelji in klice grozdja.

Tropine se ali pokrmijo sveže ali ohranijo s pomočjo kisanja oziroma sušenja.

Da se kišejo, jih je treba s soljo v sodih steptati. Ker pa živali dostikrat ne marajo kislih tropin, se priporoča kot posebno sredstvo ohranitve sušenja in sicer:

v malem sušenju na odrih, napravljenih iz lat in v velikem umetno sušenje s pripravnimi sušilnimi aparati.

Sušilne tropine so koncentrirano krmilo, one dajajo okus in so se obnesele za krmljenje molzuhih krav in ovc. Kuhane tropine se morejo tudi pokrmiti svinjam.

Pri krmljenju kislih tropin se priporoča pridelek krede.

Postaviti pripravne sušilne aparate bo treba pri večjih zavodih za uporabo sadja (stiskalnicah in izdelovalnicah mošta).

Podpišite tretje vojno posojilo!

Fay

'ove pristne
Sodener
mineralne
pastilje

Posnemanja naj se zavrejo.

Rudečica nosa

kakor tudi na licih, pege, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na koži izginejo z jamčeno, ako se rabi izkusen dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour. Popolnoma neškodljivo sredstvo. Poskus stane 1 krono. Velika doza 3 krono. Dr. Rix-ovo biserno mleko (Perlenmilch) tekoč puder v barvah roza, belo in naravno žolto, steklenica 3 krono. — 413 Pošilja se diskretno od

Zaloga so v Mariboru: Lekarna k angelju varuh, lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram V Ljubljani: lekarna k „zlatemu jelenu“, parfumerija A. Kauč in drogerija „Adria“.

Somišljeniki! Prijatelji! Citajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“ kot edinega zaščitnika kmetskega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejemama

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Krepki mlinarski učenec

se takoj sprejme v umetnem mlinu Ant. Grundner, Poličane. Oskrba v hiši. Istotako se sprejme deček za stražo. 427

Letošnje sveže, tudi lanske ježice (Knopperr)

kupujem po dobri ceni in prosim ponudbe s ceno ter pošiljativjo malega poštnega vzorca na Wilhelm Freund, tovarna usnja v Mariboru. 446

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika, sprejme se v trgovini z mešanim blagom Vitus Mory, Pliberk (Bleiberg) na Koroškem. 426

Revirski lovec

zmožen nemščine in slovensčine, vojaščine prost in trezen, se sprejme. Ponudbe je vpošlati na graščinsko oskrbništvu Ebenfeld pri Ptuj. 448

Vila Alwies, Maribor

1 veliko godilo orhestrion 78 komadov, 3 valčki.

1 visoka shramba za led (Eiskasten) kot stelaža ter za 1/2 pivine sode.

3 stolov iz pripagnenega lesa.

3 okregle mize. 447

Nekaj komisnih miz in drugo.

3 kompletne postelje najceneje.

Se vidi in kupi od 11. ure naprej.

5 vinarjev

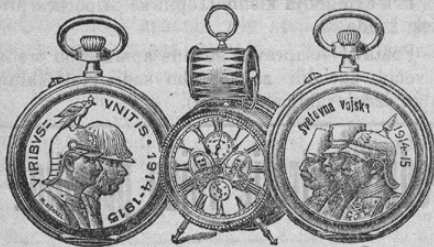
stane dopisnica, s katero zamerete zahtevati moj glavni cenik z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbiro potrebnih rabnih in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur zastonj in franko.

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
c. in kr. dvorni liferant, BRÜX št. 730 (Češko).

Prave nikel-žepne-ure K 4-20, 5-—. V srebru K 8-40, 9-50, niklasta budilnica K 2-20, ura-kuka vica K 7-85, ura na pendelj K 9-—. Razpošiljatev po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Ura za vojno in birmo 1914-15!

Nikel Jeklo Srebro Zlato

Z dvojnimi reliefom: Njeg. Vel. cesar Franc Jožef I. in Viljem II. Viribus unitis 14-14 ali pa z novim reliefom treh cesarjev, Viribus unitis 1915 ali kot spomin na svetovno vojno 1914 za ranjence z gravuro datuma, v jeklenem ali niklastem ohišju z dobrim anker-kolesjem K 5-—, z usnjatim naročnikom K 6-—, s cenim svetilnikom K 7-—, ekstra-plošča K 8-—, z radij-svetilnikom K 10-—. Pravo srebro K 12-—, 14-karatno zlato K 100-—. Niklasta ali jeklena žepna budilnica 15-—, z radij-svetilnikom 24-—. Cene niklaste ure K 3-—. Vojna verižica K 1-—. Vojna budilnica „kanona“, buči jeklo glasno, K 6-—. Vojna budilnica „tromler“, bobna generalmars, K 6-—. 3 leta garancije. Pešlje po povzetju

Prva zaloga vojnih ur

Max Böhnel

Dunaj, IV., Margarethenstrasse 27-51.

Originalni fabrični cenik zastonj. 260

500kron

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, rogovo kožo Ria-balmom v 3 dneh brez bolečin s korenino ne odpravi. Cena 1 posodice z garancijskim pismom K 1-—. 3 posodice K 2-50, 6 posodic K 4-50 Kamen, Kasehau (Kassa) I. poštni predal 12/29, Ogrsko. 345

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plache

Wasserdichte Pferdedecken — Vododržne

konjske odeje

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom. 243

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstna, vzame žejno, zamore vsakdo z malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jaboljka, grenadine, maline, muškat-bruške, pfefermence, pomaranče, waldmeister, višnje. Vsak neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije lahko polni hladna, pozimi pa vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z navodilom navodilom stanejo 4 K 10 h franko po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porcije zastonj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame deložnosti. 316

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za gih, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1-20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1-—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor škerlatica, škpiči, osepnice, kolera, legar v večji meri pojavljajo. Zato se naj rabi posodi, kjer se take bolezni pokažejo, dobro razkuževalno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkusih je v sedanosti najboljšje razkuževalno sredstvo v zavodu prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, Divestea, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in po ceni ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji v izvirnih steklenicah (zeleno steklo) za 90 vinarjev. Uspeh Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsakega zdravnika rabi za razkuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoform-milo je fino, nalahno milo za toaletno, ki vsebuje 1 odstotek Lysoforma ter antiseptično učinkuje. To milo se lahko rabi tudi pri najohušljivejši koži kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi kožo mehko in prožno ter nareja jako aromatičen duh. Zadostuje le en poskus in Vi bodejte vedno rabili le to izvrstno milo, ki je le navidezno drago, v porabi pa je jako ekonomično, ker en kos za dolgo čas zadostuje. Komad stane 1 K 20 vinarjev.

„Pfeffermiz-Lysoform“ je dobro učinkujoča, antiseptična ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prežene, zobe obeli in ohrani. Rabi se lahko tudi pri nahodu v grlu, pri kašlju, pri kataru, za grgranje po zdravniških predpisih. Na čisto vodo zadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane samo 1 krono in 60 vinarjev ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošlje na zahtevo zastonj in poštnine prosto: Chemiker HUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Petraschgasse 4.

Nagrobni spomeniki!

Slavnemu občinstvu se priporočam z mojo bogato zalogo iz krasnega marmorja, granita itd. izdelanih nagrobni spomenikov. Izdelujem tudi vsa druga kamnoseška dela.

Spoštovanjem

Franz Koban, kamnosek, Rače-Fram

(Kraiehsfeld-Fraueheim) 441

Kupim rabljeno železno gonilno kolo

z dvema vrstama koničastih zobov za lesene zobe premer približno 250 m in primerno manjše Kolben-premer 76 cm.

Ponudbe pod: **Franz Schallhammer, Mühlenbesitzer, Tillmitsch bei Leibnitz.** 440

Jaz kupim

sesekani špeh;

ponudbe prosim v moji trgovini pri mostu Wagplatz ali Florianiplatz Brüder Slawitsch, Pettau. 439

Krave za molzo.

V ptujskem ljudskem vrtu (Volksgarten) nahajajoči se dve lepi kravi za molzo in ena plemenska telica, ki so last olupševalnega društva v Ptuj, so na prodaj. Vpraša se pri g. Ignaz Roßmann v Ptuj, Untere Draugasse 2. 437

Ježice (Knopperrn)

422 kupi v vsaki množini

Alex. Rosenberg, Gradec, Elisabethnergasse 6.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnih dneh od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K-70

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj. Zdravniško spričevalo o izbornem učinku!
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 444
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zavren klanice in pinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsačdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Jedilni krompir

kupuje deželna hiralnica v Ptuj. Ponudbe na upravo zavoda.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, in datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12-— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprama najfinjši čaj K 2 40, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1-— oddaja A. Sapira. eksport kave in čaja Tiszabogdan 490.

Mladiči!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in domovino in stopite v vrste

c. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strelcev v Ptuj, rotovž, I. nadstr.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3-—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8-—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/K.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

„Štajerc“
petek, datir
naslednji
Naročnina
strijo: za
4 krone,
5 K 50 v
leto; za N
za celo let
Ameriko
za drugo in
računi nar
rom na vi
nine, Naro
čati naprej
štev. se pro
Uredništvo
ništvo se
Ptuj, gje
slopie
Štev
Belg
V Z
Srbo
Ve
zadni
avstro
Donavo
da je p
zmagov
stvo za
nemšk
valca v
vodil n
Njim r
zmago
gorod;
wi t z,
spadaj
svetov
D
prvič
razmer
stila n
obraz
predz
hije.
srbski
zastav
gra d
A
grada
tobra.
fanter
del I
mesta
si nei
gra c
st a v
Tudi
prej